

SUNUŞ

Ulaştırma sistemi, ekonomik ölçeği ve toplumsal yaşam üzerinde büyük önemi bulunan çok yönlü etkileri itibarıyla toplumu sürekli etkileyen bir yapıya sahiptir. Bu noktada her alanda olduğu gibi ulaştırma alanında da en modern, en gelişmiş ulaştırma sistemine sahip olmak, teknolojik gelişmelere ayak uydurmak, ekonomik kalkınmanın ve sosyal gelişmenin bir gereğidir.

Türkiye’de uzun bir süreden beri ülke gerçeklerine aykırı olarak sürdürülen karayolu taşımacılığına verilen aşırı önem, diğer taşıma türlerinin ihmal edilmesine yol açmıştır. Bunun sonucunda da zaman kaybı, yüksek maliyet, verimsiz yol kullanımı ile yatırım maliyetlerindeki artış, arazi kayıpları, gürültü ve çevre kirliliği oluşmuş; ekonomik olmayan irrasyonel yatırım kararlarıyla ülkemizde dengesiz ve çarpık bir ulaşım sistemi geliştirilmiştir. Tamamen dışa bağımlı, çevre ve kültürel dokuyu tahrip eden ve halkın aleyhine olan bu çarpık sistem artan trafik kazaları nedeni ile telafisi mümkün olmayan maddi ve manevi kayıplara da yol açmış, bugün ulaşımda yaşanan kaosun doğmasına neden olmuştur.

Bu sorunların aşılması, ülke gerçeklerine uygun, demiryolu, denizyolu, havayolu ve boru hatları taşımacılığına öncelik veren politikaların hayata geçirilmesi ile olanaklı olacaktır. Ulaşım toplumsal ve ekonomik gelişmemizin ayrılmaz, bütünsel ve sistemik bir parçası olarak algılanmalıdır. Bütün bireyler ve toplum tarafından güvenle kullanılabilir, seyahat özgürlüğünü güvence altına alan ve bir ulaşım sistemi, toplumumuzun tüm kesimlerini ilgilendiren temel bir sorundur. Bu konuda var olan yasal düzenlemeler yetersiz olmakla birlikte, var olan kurallar da uygulanmamaktadır. Bir anlamda insanların yaşama hakları ihlal edilmektedir. Bu sorunlar, özel oto yapımına dönük yatırımların yoğunlaşması ve her gün trafiğe yeni araçların çıkması ile artmaktadır.

Odamızın hazırlamış olduğu “Ulaşım Politikalarının Değerlendirilmesi ve Planlama Gerekliliği Oda Raporu”nda, yukarıdaki temel perspektiften hareketle; ülkemizdeki ulaşım ve trafik politikaları ile uygulamadaki sorunlar irdelenerek çözüm önerileri ortaya konulmuştur.

Raporu hazırlayan Ali Ekber ÇAKAR, Özcan BAYRAKÇI ve emeği geçen herkese teşekkürlerimizi sunarız.

*TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu*

BOŞ

İÇİNDEKİLER

ULAŞIM VE PLANLAMA	1
ULAŞIM POLİTİKALARINA GENEL BAKIŞ	1
ÜLKEMİZDE ULAŞIM POLİTİKALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	3
1950'lerden Günümüze Genel Durum	3
Ulaşımında Bazı Önemli Göstergeler.....	6
Ulaşım Türlerinde Çevre Kirliliği, Arazi İsrافی ve Maliyetlerde Avantaj ve Dezavantaj Unsurları	8
Kalkınma Planlarında Ulaşım	8
Hükümet Programında Ulaşım	12
Trafik Güvenliği Sorunu	13
Mevcut Durum Değerlendirmesi.....	14
ULAŞIM POLİTİKALARI VE TRAFİK KAZALARI	19
Trafik Kazaları	19
Araç ve Yol Kusurlarının Yanlış Hesaplanması	22
Ölümdede Türkiye Avrupa Birincisi.....	19
Yaşlı Araç Sayısındaki Durumun Trafik Güvenliğine Etkileri	23
SONUÇ VE ÖNERİLER	26
KAYNAKÇA	34

BOŞ